

DEL 4
KONSEKVENSER

✓ 2024 206

14. Översiktlig miljöbedömning

Syftet med en miljöbedömning är att integrera miljöaspekter i planen så att hållbar utveckling främjas. Detta arbete pågår kontinuerligt genom att miljöaspekter diskuteras under hela planarbetet. Inom ramen för miljöbedömningen ska en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) alltid upprättas för en översiktsplan. MKB:n bör enligt plan- och bygglagen innehålla följande beskrivningar:

- En sammanfattning av planens innehåll dess huvudsakliga syfte och förhållande till andra relevanta planer och program.
- Sammanfattande metodbeskrivning och eventuella kunskapsluckor.
- En icke-teknisk sammanfattning.
- Miljöförhållandena och miljöns sannolika utveckling om planen inte genomförs (nollalternativ).
- Relevanta befintliga miljöproblem som har samband med naturområden som avses i 7 kap miljöbalken (förordnanden) eller annat område av betydelse för miljön.
- Miljöförhållandena i de områden som kan antas komma att påverkas betydligt.
- Rimliga alternativ med hänsyn till planens syfte.
- Den betydande miljöpåverkan som kan antas uppkomma med avseende på biologisk mångfald, befolkning, människors hälsa, djurliv, växtliv, mark, vatten, luft, klimatfaktorer, landskap, bebyggelse, forn- och kulturlämningar och annat kulturarv samt det inbördes förhållandet mellan dessa miljöaspekter.
- Hur relevanta miljö kvalitetsmål och andra miljöhänsyn beaktas.
- Åtgärder för att förebygga, hindra eller motverka betydande negativ miljöpåverkan.
- Uppföljning och övervakning av den betydande miljöpåverkan som planen medför.

Planens innehåll

Översiktsplanen syftar i första hand till att konkretisera kommunens vision 2020 angående alla i denna ingående samhällssektorer. Den omfattar en beskrivning och redovisning av de hänsyn som måste tas till natur- och kulturvärden, landskap, vattenförekomster m. m. vid utbyggnad av bostäder, industri, anläggningar för turism, infrastruktur (t. ex. vägar och GC-vägar) m. m. Planen innehåller också en bedömning och redovisning av de restriktioner

tioner för bebyggelseutveckling som finns och förväntas från framförallt försvarets verksamhet men även från vägtrafiken. Slutligen har förslagen i planen sammanfattats i en genomförandestrategi för planperioden. Innehållet framgår mer i detalj av föregående kapitel och upprepas därför inte mer detaljerat i detta avsnitt.

Sammanfattande metodbeskrivning

Beskrivning av miljökonsekvenserna i en översiktsplan som har karaktären av ett handlingsprogram blir med nödvändighet översiktlig. Några förslag är mer konkreta och då kan konsekvenserna bedömas något mer detaljerat än för en uttalad viljeinriktning. I de flesta fall måste därför översiktsplanens förslag konsekvensbeskrivas i nästa planerings- eller projekteringskedje då förslaget konkretiseras, ibland i samband med tillståndsprövning. I detta skede kan det också bli aktuellt att öka kunskapen genom till exempel natur- och kulturutredningar som underlag för detaljplaner och projekt.

Under avsnittet LIS-områden har konsekvenserna för strandskyddet beskrivits i anslutning till varje område. Den samlade bedömningen med effekten av samtliga LIS-områden avslutar kapitlet.

Icke teknisk sammanfattning

Konsekvenserna av planens förslag bedöms inte ha den karaktären att betydande miljöpåverkan uppstår. Många av planens förslag bedöms istället innebära förbättringar av miljösituationen. Betydande miljöpåverkan finns idag genom försvarets verksamhet som alstrar buller och andra typer av störningar. Om tillstånd lämnas för önskad framtida verksamhet vid Karlsborgs flygplats kommer dessa störningar att öka i frekvens och beröra större geografiska områden. Försvarets verksamhet styrs dock till allra största delen av särskilda tillstånd och översiktsplanen har inriktats på att utveckla en princip för bebyggelseutveckling som innebär en restriktiv hållning inom de starkast störda zonerna.

Nollalternativ

För att bedöma konsekvenserna av ett nollalternativ krävs en bedömning av vad som sker även om planen inte tas fram och genomförs. Nollalternativet är således inte detsamma som nuläget utan är en bedömning av ett troligt scenario vid planperiodens slut som i detta fall inträffar redan 2020.

De mest påtagliga förändringarna i Karlsborgs kommun är sannolikt utvecklingen inom försvaret och turismen.

Försvarets nuvarande planer innebär dels en kraftigt ökad verksamhet, dels en omstrukturering från värnplikt till anställda soldater. Konsekvenserna av denna utveckling är dels ett ökat behov av "civila" bostäder utanför försvarets områden, bra barnomsorg, fritidsaktiviteter och annan service, dels ökade störningar från framförallt flyg- och skjutverksamhet. Flygverksamheten med tillhörande skjutning från flyg har förhoppningsvis miljöprövats och gränser satts som innebär att miljöpåverkan inte överskrider vad natur och människor tål. Utbyggnad av bostäder m. m. kommer till allra största delen att ske inom befintliga tätorter och redan ianspråktagna områden, varför miljökonsekvenserna bedöms bli små. Orörda områden

sparas och befintlig infrastruktur utnyttjas. Försvaret har en stark position genom att dess riksintresse har företräde framför andra riksintressen och utvecklingen sker enligt försvarets egna planer.

Många olika aktörer, både regionala och lokala, är inblandade i turismutvecklingen i Karlsborg varför det är svårt att förutse vad som sker fram till 2020. Kommunens övergripande målsättning är ett ökat antal besökare som ska uppnås genom satsningar av olika slag på framförallt Göta kanal, Karlsborgs fästning, Forsviks bruk och Tiveden. Grundförutsättningen för denna turism har tydliga natur-, kultur- och friluftslivsförtecken. Av bl. a. detta skäl bedöms att utvecklingsåtgärder kommer att ske utan betydande negativa konsekvenser på dessa miljövärden. Betydande skador på natur- kultur och friluftslivsvärden skulle snarare få negativ effekt på turismen och besöksnäringen i Karlsborg.

Befintliga miljöproblem

Miljöproblemen inom Karlsborgs kommun kan sammanfattas under nedanstående punkter.

- Buller från flyg och skjutverksamhet samt från trafiken utmed väg 49 genom Karlsborgs tätort. Förhöjd olycksrisk utmed väg 49 genom Karlsborgs tätort.
- Kontaminering av Vättern som vattentäkt genom ammunitionsrester och surt nedfall från trafik på marken och i luften. Indirekt näringsläckage från angränsande jordbruk.
- Förorenande utsläpp från många otillfredsställande enskilda avlopp och bräddningar från det allmänna avloppsnätet framförallt beroende på stort inläckage av dagvatten i ledningarna vid kraftiga regn.

Miljöförhållanden i de områden som kan komma att påverkas betydligt

Generellt är miljöförhållandena goda i Karlsborg med undantag av ovan nämnda områden. Planförslaget har bl.a. miljökvalitetsmål och hållbar utveckling som ledstjärnor, vilket innebär att planens förslag generellt sett inte ska genomföras på sådant sätt att de förvärrar miljösituationen och medför betydande miljöpåverkan. Det är snarare så att flera förslag innebär mindre miljöpåverkan. Som exempel kan följande nämnas.

1. Sektionering, försköning av väg 49 genom Karlsborg som indirekt bedöms innebära mindre buller och avgasföroreningar samt lägre olycksrisker.
2. För markområden, som eventuellt kan innehålla föroreningar föreslås undersökningar och lämpliga former av sanering, vilket bedöms minska belastningen av giftiga ämnen i området.
3. I den kompletterande VA-planen föreslås en åtgärdsstrategi för hela kommunen som på sikt väsentligt ska förbättra den sanitära standarden i kommunen, inte minst i fritidshusområden.

Parallellt med de kommunala utvecklingsambitionerna sker inom försvaret en utveckling som regleras i särskilda tillstånd och som översiktsplanen har relativt små möjligheter att styra. Denna utveckling, en väsentligt ökad flygverksamhet och även ökad skjutverksamhet, är både positiv och negativ för kommunen. Arbetstillfällena är den positiva sidan medan buller och utsläpp är den negativa. Stora delar av de områden som påverkas är redan störda av framförallt buller från flyg- och skjutverksamhet genom pågående militär verksamhet. Generellt bedöms dock att bullret idag uppfattas som mindre störande av invånarna i Karlsborg än vad myndigheternas rekommendationer och riktlinjer ger uttryck för. Det har sannolikt skett en tillvänjning under årens lopp samtidigt som dessa störningar sker under begränsade tidsperioder med långa tysta perioder däremellan. Vägtrafikbuller uppfattas som mer störande då trafiken ständigt är närvarande under en stor del av dygnet.

Rimliga alternativ

Planen har identifierat ett antal nyckelprojekt att arbeta vidare med på en mer detaljerad nivå. Inom dessa projekt kommer alternativ att studeras. Rimliga alternativ som väsentligt skulle förbättra miljön med hänsyn till de störningar som härrör från försvarets verksamhet och från trafiken genom Karlsborg saknas. Försvaret har alltid varit och är för närvarande en mycket viktig del av Karlsborgs kommun. Kommunen inriktar sig därför på att så långt möjligt skapa förutsättningar för att försvaret ska finnas kvar och kunna utvecklas inom kommunen. Detta sker t.ex. genom ett restriktivt förhållningssätt till ny bebyggelse inom de starkast störda zonerna. Samtidigt förs en dialog med försvaret om att begränsa störningarnas utbredning både geografiskt och i tid.

Betydande miljöpåverkan

Den betydande miljöpåverkan som kan uppstå härrör i första hand från den kraftigt utökade militära verksamheten som tillståndsansökan beskriver. Flygverksamheten förväntas öka från drygt 2 000 till drygt 10 000 flygrörelser och skjutverksamheten väntas öka i förhållande till nuläget dock inom redan givna tillstånd. Störningarna från främst den planerade flygverksamheten påverkar ett större geografiskt område än för närvarande och skjutningarna sker på ett sådant sätt att praktiskt taget all Vätterstrand inom kommunen får någon form av oönskat buller. För närvarande pågår en tillståndsprocess för Karlsborgs flygplats och utfallet av denna är därmed osäkert. Översiktsplanen har beskrivet en situation som innebär att tillstånd ges fullt ut till försvarets önskemål. Om tillståndet begränsar verksamheten blir miljösituationen bättre.

Lokalt skulle en utvecklingsåtgärd t.ex. inom ett LIS-område kunna medföra betydande miljöpåverkan även om ambitionen är att detta undviks. Det är dock omöjligt att förutse detta mer i detalj i översiktsplanen. Miljöfrågan måste därför behandlas i nästa skede som kan vara en detaljplan eller en projekteringsprocess.

Hur miljö kvalitetsmål beaktas

BEGRÄNSAD KLIMATPÅVERKAN

Målet: Halten av växthusgaser i atmosfären ska i enlighet med FN:s ramkonvention för klimatförändringar stabiliseras på en nivå som innebär att människans påverkan på klimatsystemet inte blir farlig. Målet ska uppnås på ett sådant sätt och i en sådan takt att den biologiska mångfalden bevaras, livsmedelsproduktionen säkerställs och andra mål för hållbar utveckling inte äventyras. Sverige har tillsammans med andra länder ett ansvar för att det globala målet kan uppnås.

Bedömning: Planen innehåller förslag om förbättrad kollektivtrafik, nya cykelvägar och nya fritidsaktiviteter. Denna typ av åtgärder bedöms minska behovet av resande och bidra till klimatmålet. Förslag om ökad turism har i regel motsatt effekt då det innebär mer resor ofta med bil och flyg. Ökad försvarsverksamhet i form av fler flygrörelser, fler fordonsrörelser och ökad användning av ammunition motverkar klimatmålet. Effekterna kan lindras genom t.ex. ökad användning av miljövänliga bränslen, fordon med låg bränsleförbrukning, miljöammunition och insatsvapen.

FRISK LUFT

Målet: Luften ska vara så ren att människors hälsa samt djur, växter och kulturvärden inte skadas.

Bedömning: Luften förorenas till stor del av trafik på marken och i luften men också av utsläpp av rökgaser från industriella processer och från både små och stora förbränningsanläggningar för framförallt uppvärmning. Planen innehåller förslag om förbättrad kollektivtrafik, nya cykelvägar och nya fritidsaktiviteter. Denna typ av åtgärder bedöms minska behovet av resande och även bidra till målet om frisk luft. Förslag om ökad turism har i regel motsatt effekt då det innebär mer resor ofta med bil och flyg. Ökad försvarsverksamhet i form av fler flyg- och fordonsrörelser motverkar också målet. Effekterna kan lindras genom t.ex. ökad användning av miljövänliga bränslen, fordon med låg bränsleförbrukning inom både civil och militär verksamhet.

Utsläppen från industri i Karlsborg är små och förväntas förbli små. Utsläppen från större förbränningsanläggningar är små och förväntas förbli små genom bra och kanske förbättrad rökgasrening. Många små olje- och vedpannor, braskaminer m. m. bidrar till icke oväsentliga utsläpp av svavel- och kväveoxider. Åtgärder som minskar energiåtgången i bostäder och andra lokaler samt övergång till allt fler icke-fossila bränslen bedöms minska föroreningseffekten av dessa anläggningar.

BARA NATURLIG FÖRSURNING

Målet: De försurande effekterna av nedfall och markanvändning ska understiga gränsen för vad mark och vatten tål. Nedfallet av försurande ämnen ska heller inte öka korrosionshastigheten i tekniska material eller kulturföremål och byggnader.

Bedömning: Försurning har varit och är ett problem främst i sjöar och vattendrag i Karlsborgs norra delar. Många sjöar har kalkats och kalkas fortfarande för att motverka försurningen. Förhållandena har generellt blivit mycket bättre och idag uppfattas detta inte som ett problem. Planen innehåller

ler åtgärder som både ökar och minskar surt nedfall på grund av utsläpp i luften. Summan av åtgärder bedöms innebära att förändringen på grund av planen i förhållande till både nuläget och nollalternativet blir liten.

GIFTFRI MILJÖ

Målet: Miljön ska vara fri från ämnen och metaller som skapats i eller utvunnits av samhället och som kan hota människors hälsa eller den biologiska mångfalden.

Bedömning: Miljögifter finns på många ställen. Länsstyrelsens EHB-stöd redovisar områden där miljögifter förekommer eller eventuellt kan förekomma. Kunskapen är i många fall otillräcklig och undersökningar bör därför göras för att avskrika eller åtgärda platsen. Inom försvarets områden och i Vättern finns också rester från till exempel blyad ammunition eller andra ämnen som för Vätterns del lett till att vissa fiskarter innehåller så höga halter av bland annat PCB att de bör ätas med måtta.

I planen föreslås att kommunen utreder de områden som kan innehålla miljögifter och vid behov åtgärdar dessa. Försvaret arbetar kontinuerligt med att sanera förorenade äldre områden och undvika ny kontaminering. Samantaget bedöms att dessa åtgärder långsiktigt minskar miljögifterna och sålunda bidrar till en alltmer giftfri miljö.

SÄKER STRÅLMILJÖ

Målet: Människors hälsa och den biologiska mångfalden ska skyddas mot skadliga effekter av strålning i den yttre miljön.

Bedömning: Karlsborgs kommun har inte några strålningsproblem och planen innehåller inte några förslag som bedöms bidra med skadliga effekter av strålning.

INGEN ÖVERGÖDNING

Målet: Halterna av gödande ämnen i mark och vatten ska inte ha någon negativ inverkan på människors hälsa, biologisk mångfald eller möjlighet till allsidig användning av mark och vatten.

Bedömning: Övergödning beror oftast på näringsläckage från dåliga avlopp samt gödsling inom jord- och skogsbruket men också nedfall av kvävehaltiga ämnen. Den parallellt utarbetade VA-planen innehåller förslag till väsentliga förbättringar av avloppssituationen i hela kommunen vilket bedöms minska övergödningstendenser beroende på avlopp. Problem med övergödning sannolikt beroende av jordbruket har noterats i Brevik, där åkermarken gränsar mer eller mindre direkt till vattnet. Bland annat tenderar de öppna vattenytorna vid Amperna att växa igen. Planen innehåller ett generellt åtgärdsförslag som innebär att vegetationszoner som fångar upp näringsläckage från åkermarken bör skapas utmed alla vattenmiljöer. Åtgärden bedöms bidra till minskad övergödning.

LEVANDE SJÖAR OCH VATTENDRAG

Målet: Sjöar och vattendrag ska vara ekologiskt hållbara och deras variationsrika livsmiljöer ska bevaras.

Bedömning: Planens inverkan på sjöar och vattendrag framgår av bedömningar ovan under målen Bara naturlig försurning, Giftfri miljö, och Ingen övergödning.

GRUNDTVATTEN AV GOD KVALITET

Målet: Grundvattnet ska ge en säker och hållbar dricksvattenförsörjning samt bidra till en god livsmiljö för växter och djur i sjöar och vattendrag.

Bedömning: Inom kommunen finns sex grundvattenförekomster med miljökvalitetsnormer. Av dessa har fem god status medan en, som är gemensam med Tibro kommun, har fått klassningen måttlig status på grund av risk för arsenik i vattnet. Bedömningen grundas på ett äldre vattenprov. Förekomsten av arsenik kan härröra från tidigare impregnering av virke inom tillrinningsområdet. Planen innehåller generellt förslag om att vattenkvaliteten undersöks grundligare för bättre bedömning och att saneringsåtgärder vidtas om sådana behövs och är möjliga. Planen bedöms därmed bidra till målet.

LEVANDE SKOGAR

Målet: Skogars och skogsmarkens värde för biologisk produktion ska skyddas samtidigt som den biologiska mångfalden bevaras samt kulturmiljövärdet och sociala värden värnas.

Bedömning: Planen innehåller inte några förslag som vare sig missgynnar eller gynnar målet.

ETT RIKT ODLINGSLANDSKAP

Målet: Odlingsskapskapets och jordbruksmarkens värde för biologisk produktion och livsmedelsproduktion ska skyddas samtidigt som den biologiska mångfalden och kulturmiljövärdena bevaras och stärks.

Bedömning: Planen innehåller inte några förslag som vare sig missgynnar eller gynnar målet.

GOD BEBYGGD MILJÖ

Målet: Städer, tätorter och annan bebyggd miljö ska utgöra en god och hälsosam livsmiljö samt medverka till en god regional och global miljö. Natur- och kulturvärden ska tas till vara och utvecklas. Byggnader och anläggningar ska lokaliseras och utformas på ett miljöanpassat sätt och så att en långsiktigt god hushållning med mark, vatten och andra resurser främjas.

Bedömning: Planen framhäver vikten av att göra befintliga tätorter mer intressanta genom tillskott av olika slag i miljön och att nya byggnader utformas med god anpassning till befintlig bebyggelse och med hög arkitektonisk kvalitet. Vidare föreslås rekommendationer med hänsyn till bullerstörningar som innebär att ny bebyggelse inte tillkommer i utsatta lägen. Väg 49 föreslås bli sektionerad genom Karlsborgs tätort, vilket bedöms minska risken för olyckor och sänka trafikbullernivåerna. Förbättrade avloppslösningar i fritidshusområden och på landsbygden höjer den sanitära standarden och minskar olägenheter både på land och i angränsande vattenmiljöer. Planen föreslår till största delen förtätning av befintliga miljöer, vilket innebär god hushållning med mark och anläggningar.

ETT RIKT VÄXT- OCH DJURLIV

Målet: Den biologiska mångfalden ska bevaras och nyttjas på ett hållbart sätt, för nuvarande och framtida generationer. Arternas livsmiljöer och ekosystemen samt deras funktioner och processer ska värnas. Arter ska kunna fortleva i långsiktigt livskraftiga bestånd med tillräcklig genetisk variation. Människor ska ha tillgång till en god natur- och kulturmiljö med rik biologisk mångfald, som grund för hälsa, livskvalitet och välfärd.

Bedömning: Planens förslag som till stor del går ut på att använda redan ianspråktagna områden bedöms innebära att negativ påverkan på växter och djur blir liten. Ökad friluftslivsturism i känsliga naturområden kan medföra ökat slitage och störningar på både växter och djur. Genom att märka leder och vandringsstråk samlas besökare till stråk och områden vilket är ett sätt att minska risken för negativa konsekvenser.

Lämpliga åtgärder för att motverka betydande negativ miljöpåverkan

Se beskrivning under respektive miljö kvalitetsmål. Planen utgår från att dess förslag inte innebär betydande miljöpåverkan.

Uppföljning och kontroll av den betydande miljöpåverkan som planen medför

Planens förslag bedöms inte medföra betydande miljöpåverkan. Om så ändå skulle bli fallet föreslås att ett särskilt kontrollprogram upprättas för den verksamhet eller det område som påverkas.

15. Sociala konsekvenser

Sociala aspekter bör uppmärksammas i översiktsplanen om förutsättningarna förändras vad gäller bebyggelsestrukturen (bostäder och arbetsplatser), servicestrukturen, trafiken eller friluftslivet. Åtgärder som värnar god hälsa är stark förknippade med en god fysisk miljö. Nedan beskrivs sociala konsekvenser med utgångspunkt i barnperspektivet och folkhälsomålen.

Barnperspektivet

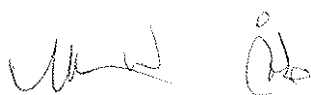
Barnens rätt i samhället behandlas bl.a. i FN:s barnkonvention som innehåller ett stort antal artiklar, vilka behandlar barns rättigheter i samhället. De artiklar som bedöms vara tillämpliga i översiktsplanen behandlar social trygghet, rätt till utbildning, lek, vila och fritid. I Karlsborg finns en särskild handlingsplan "Barnens rättigheter i Karlsborg, 2009-2014 med syfte att barnperspektivet ska genomsyra all planering.

De konkreta åtgärderna som riktar sig till barn blir oftast mer tydliga i nästkommande och mer detaljerade planerings- och genomförandeskeden. Översiktsplanen innehåller dock mål, strategier och förslag som gynnar barnen i samhället. Bland dessa kan nämnas förbättrad kollektivtrafik, säkrare trafikmiljöer bl. a. vid Carl Johansskolan, säkerställande och förstärkning av områden för friluftsliv, större utbud av aktiviteter, förbättrade utbildningsmöjligheter m. m.

Folkhälsoperspektivet

Folkhälsa handlar om allt från strukturella faktorer som yttre miljö och demokratiska rättigheter i samhället till individens egna val och vanor. Folkhälsoarbetet i Karlsborg utgår från den kommunala folkhälsoplanen för år 2014-2020 och från Västra Götalandsregionens policy som sammanfattas i följande sex folkhälsoutmaningar:

- Jämlika och jämställda livsvillkor
- Trygga och goda uppväxtvillkor
- Livslångt lärande
- Ökat arbetsdeltagande
- Åldrande med livskvalitet
- Goda levnadsvanor

JÄMLIKA OCH JÄMSTÄLLDA LIVSVILLKOR

Jämlika och jämställda livsvillkor bedöms vara relativt väl tillgodosedda i kommunen. Under planarbetet har det inte framkommit något som tyder på att detta är något större problem, även om fördelningen är ojämlig mellan könen och mellan olika socioekonomiska grupper. En viss rivalitet kan även skönjas mellan olika delar av kommunen där de mindre orterna i kommunens ytterområden och landsbygden anses bli eftersatta bl.a. beträffande kommunal service.

Kommunens ambition är att skapa bra grundförutsättningar för alla grupper i samhället även om begränsade resurser i en liten kommun måste koncentreras för att räcka till. I regel spiller sådan koncentring av sig på ytterområdena och ger ett bättre helhetsresultat än småsatsningar på väldigt många platser.

Tillgänglighet i olika sammanhang har lyfts fram som positiva för jämställdheten. Bra skolor och ett bra utbud av kulturaktiviteter är andra områden som är föremål för ständiga förbättringar och bidrar till målet. Förbättrad kollektivtrafik och bättre cykelvägar är också åtgärder som främjar jämställdhetsarbetet.

TRYGGA OCH GODA UPPVÄXTVILLKOR

Kommunens ambition att behålla och skapa nya arbetstillfällen kommer till uttryck i planen. Om detta lyckas bidrar det till den ekonomiska tryggheten för många människor och minskar behovet av arbetspendling. Närheten mellan bostad och arbetsplats innebär att arbetsresorna blir korta och kan företas till låg kostnad. Korta arbetsresor ökar även fritiden, vilket bedöms främja god hälsa både fysiskt och psykiskt. Översiktsplanen innehåller konkreta förslag om säkrare trafik, bättre belysning utmed både befintliga och nya GC-vägar, vilket bidrar till ökad trygghetskänsla när man rör sig i samhällena. Förslag om ett ökat utbud av fritidsaktiviteter bedöms bidra till att inte minst ungdomar har meningsfull sysselsättning, vilket i sin tur bidrar till minskad brottslighet. Hälsan under uppväxten har stor betydelse långt fram i livet.

LIVSLÅNGT LÄRANDE

Översiktsplanen föreslår inte några omfattande åtgärder som förändrar skolans omfattning eller innehåll i Karlsborg. Ökat utbyte mellan kompetenser inom försvaret och det civila samhället har diskuterats under planarbetet men fallit bort på grund av att försvaret enligt uppgift inte får bedriva eller delta i sådan verksamhet. Planen har däremot förstärkning av förenings- och kulturlivet som en av de viktigaste grundstenarna för utvecklingen av Karlsborg. Deltagande i förenings- och kulturlivet innebär goda möjligheter för livslångt lärande på en liten ort. Föreslagen utveckling av utbildningshub är ett annat medel för livslångt lärande genom inspirerande studiemiljöer med teknisk utrustning som möjliggör utbildningar på distans.

ÖKAT ARBETSDELTAGANDE

Översiktsplanen föreslår som alla översiktsplaner, åtgärder som förhoppningsvis kan öka antalet arbetstillfällen i kommunen. I Karlsborg är försvaret och den försvarsnära verksamheten mycket dominerande med mer än halva antalet arbetstillfällen. Det är därför viktigt att kommunen jobbar för kompletterande verksamheter inom t. ex. servicenäringsen, besöksnäringen och handeln så att arbetssökande av olika slag kan få arbete på hemorten. Planens förslag

syftar till att skapa ett mer attraktivt Karlsborg, vilket förhoppningsvis kan bidra till inflyttning och nya arbetstillfällen som kompletterar den militära verksamheten.

ÅLDRADE MED LIVSKVALITET

Målet riktar sig både till den äldre delen av befolkningen med ett aktivt liv och eget boende men också till dem som befinner sig i den sista delen av livet när vårdbehov inträder och samhällets resurser måste utnyttjas.

Översiktsplanen innehåller inte några konkreta förslag som enbart riktar sig till den äldre delen av befolkningen mer än att områden för bostäder, däribland äldrebostäder, pekas ut samt att kommunen verkar för att skapa en mångfald av olika boendekvaliteter. Generella förbättringsåtgärder som säkrare trafik, mer aktiviteter, tryggare gång- och cykelvägar och liknade gagnar även denna grupp i samhället.

I Karlsborgs kommun är all äldrevård koncentrerad till Haganäset i norra delen av tätorten. Översiktsplanen beskriver möjligheten att utöka och utveckla denna verksamhet

GODA LEVNADSVANOR

Goda möjligheter till friluftsliv nära hemmet och ett rikt utbud av fritidsaktiviteter lägger grunden för goda levnadsvanor. Möjligheterna till friluftsliv är synnerligen goda i Karlsborg. Som exempel kan nämnas att alla invånarna i Karlsborgs tätort kan nå en badplats eller vatten inom ca 250 m. Utbudet av fritidsaktiviteter är dock begränsat i en liten kommun och innebär en viss risk för att människor blir inaktiva, vilket inte främjar hälsan.

16. Ekonomiska konsekvenser

Översiktsplanens förslag ska förhoppningsvis även leda till en hållbar ekonomisk utveckling i kommunen. Syftet är att försöka göra kommunen mer attraktiv för både boende och arbete och därmed vända en negativ trend med minskande befolkning och krympande ekonomi. "It takes money to get money" är ett talesätt som även gäller här. Kommunen kommer att få både utrednings- och genomförandekostnader för de föreslagna nyckelprojekten, förbättringar av VA-situationen m. m.

Det är därför av stor vikt att översiktsplanen samordnas med den kommunala budgeten så att medel årligen avsätts för genomförande av planen efter en prioriteringslista. Det bör även finnas vissa medel för att kunna fånga intressanta projekt i flykten, vilka inte kunnat förutses i planeringen.

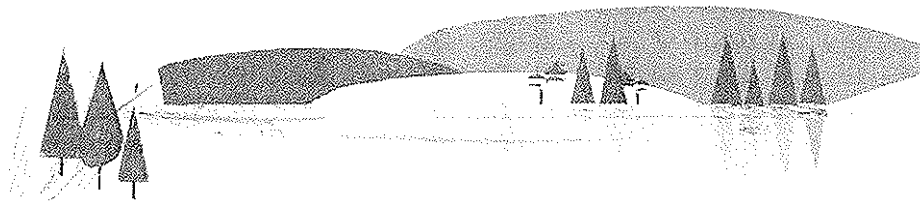
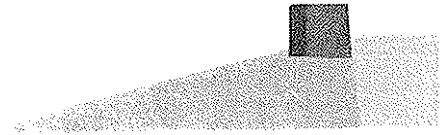
Förhoppningsvis leder plangenomförandet till att utflyttningen byts mot inflyttning av både människor och företag samt att kommunen får fler turister och dagbesökare, vilket indirekt leder till ökade skatteintäkter och intäkter för olika branscher inte minst handel och andra servicenäringar. Prioriteringar för att nå en god folkhälsa genererar i sin tur tillväxt och utveckling.

Med begränsade resurser i en liten kommun är det av stor vikt att möjligheterna till bidrag från EU, staten, olika institutioner m.fl. utnyttjas så att den egna insatsen kan minskas. Flyttning eller förbättring av resecentrum, förbättring av vägar och utbyggnad av nya GC-vägar samt utveckling av besöksnäringen är projekt som i regel kan utföras med hjälp av bidrag från olika håll. Mer detaljerade ekonomiska konsekvenser kommer att tas fram i nästa skede när nyckelprojekt och genomförandestrategi studeras.

UWA ÅS

Utgångspunkten för den nya översiktsplanen för Karlsborgs kommun är dokumentet *Vision 2020*. Här pekas fyra prioriterade insatsområden ut; Leva och bo, kommunikationer, upplevelser och Karlsborgs centrum.

Översiktsplanens syfte är dels att redovisa hur hänsyn tas till riksintressen, förordningar och övriga planeringsförutsättningar, dels att vara ett av flera verktyg för kommunen att nå sin vision.

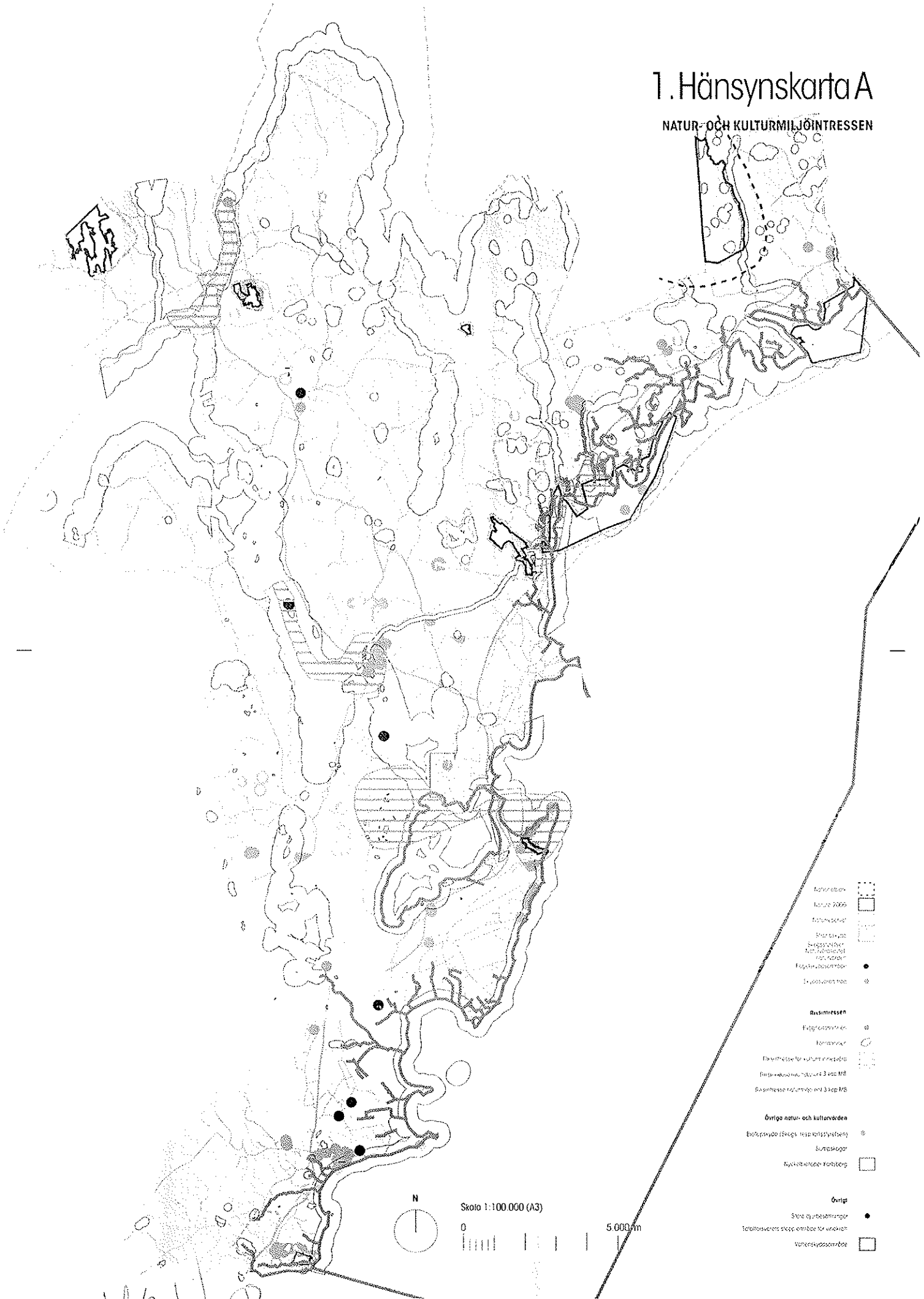

Karlsborgs
kommun

Karlsborgs kommun
546 82 Karlsborg
Besöksadress: Storgatan 16
0505-170 00
karlsborg.kommun@karlsborg.se
www.karlsborg.se

1. Hänsynskarta A

NATUR- OCH KULTURMILJÖINTRESSEN

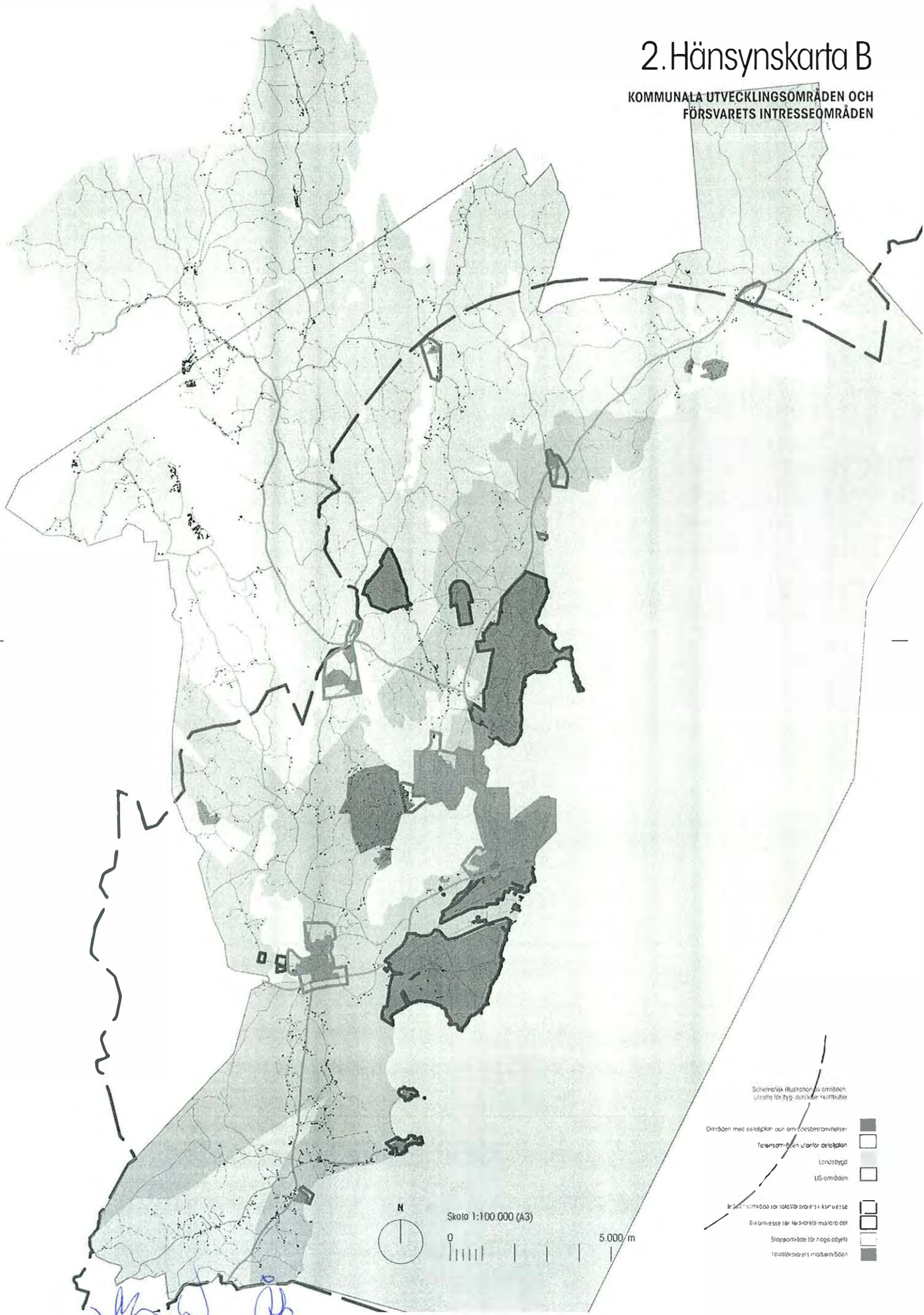
- Naturreservat
Karta 2000
- Naturreservat
- Stor- och
svagreservat
Naturlandskap
Fugelskyddsområde
- Trädskovreservat
- Bussintressen**
Fugelskyddsområde
Kornmarker
- Plattmark för kulturminnesvård
- Bioparkområde, natur och 3-400 MB
- Bussintresse naturvård, 100-3-400 MB
- Övriga natur- och kulturmiljöintressen**
Biotopskydd (Sveps, rese och stiftsland)
- Bussintressen
- Nyckelbiotop och naturvård
- Övrigt**
Stora isutbrottningar
- Trafikens skuggområde för vandrings-
vandringspasseröbe

Skala 1:100.000 (A3)
0 5.000 m

Uhr W P6

2. Hänsynskarta B

KOMMUNALA UTVECKLINGSOMRÅDEN OCH
FÖRSVARETS INTRESSEOMRÅDEN

3. Markanvändningskarta

